

Radionica

Proces testiranja „Pravilnika za opis i pristup građi“ u AKM zajednici

Izvještaj priredila

Tanja Buzina

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Zagreb

tbuzina@nsk.hr

Na radionici je prikazan proces testiranja „Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“ (Pravilnik KAM) proveden tijekom 2022. u više baštinskih ustanova. Proces testiranja proveden je prema planu Stalnog odbora za razvoj i održavanje Pravilnika KAM. Testirala se primjenjivost na procesima obrade različitih vrsta građe u različitim podatkovnim formatima i/ili informacijskim sustavima u knjižnicama i muzejima.

U vrijeme održavanja radionice rezultati testiranja u arhivima još nisu bili dostavljeni zbog poteškoća s provedbom zbog prelaska na novi informacijski sustav pa nije poznato jesu li svi planirani sudionici uspjeli provesti testiranje i u kojem opsegu.

Prvi je dio radionice *Proces testiranja „Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“* obuhvatio uvodno izlaganje o Pravilniku KAM koje su pripremile Tanja Buzina i Elia Ekinović Micak. Pravilnik KAM predstavljen je kao implementacija IFLA-ina knjižničnog referentnog modela te arhivskih i muzejskih konceptualnih modela, pravilnika i norma za opis građe i drugih jedinica opisa triju baštinskih zajednica; modeli i norme implementirani su u strukturu KAM-a kao skup elemenata podataka na razini sadržaja. Zatim je predstavljen model i plan testiranja KAM-a.

U drugom je dijelu radionice Elia Ekinović Micak predstavila testiranje Pravilnika KAM u knjižnicama (prilog 1). Demonstrirao se proces testiranja i pokazali podaci o knjižnicama, formatima i sustavima koji su obuhvaćeni testiranjem, vrstama jedinica opisa i građe obuhvaćenih testiranjem te broju izrađenih testnih zapisa po vrstama građe i drugih jedinica opisa. Prikazali su se preliminarni rezultati testiranja o primjenjivosti elemenata Pravilnika KAM u odnosu na postojeću praksu i utjecaj na radni proces obrade građe.

Jelena Balog Vojak u trećem je dijelu radionice *Testiranje Pravilnika KAM u muzejskoj zajednici – preliminarni rezultati* pokazala proces testiranja u muzejima i prve rezultate testiranja Pravilnika KAM u muzejskoj zajednici (prilog 2).

Iz testiranja se zaključuje da je Pravilnik KAM u knjižničnoj i muzejskoj zajednici primjenjiv u svim informacijskim sustavima uz potrebu za nadogradnjom formata/informacijskih sustava. Svi su sudionici iskazali potrebu za dodatnim edukacijama, bilo općenito o Pravilniku KAM ili ciljano prema specifičnim temama.

Prilog 1

Proces testiranja „Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“

Elia Ekinović Micak

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Zagreb
eekinovic@nsk.hr

Uvod

„Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“ (Pravilnik KAM / KAM) nastao je u sklopu programa Izrada, objavljivanje i održavanje nacionalnog pravilnika za katalogizaciju, koji su od 2014. zajednički provodile tri baštinske zajednice. Verzija 1.0 objavljena je 2021. Stalni odbor za razvoj i održavanje Pravilnika KAM u sklopu je svojih aktivnosti izradio plan i organizirao proces testiranja KAM-a od lipnja do studenoga 2022.

Pravilnik KAM

Pravilnik KAM semantički je alat namijenjen različitim informacijskim sustavima i formatima i omogućava standardizirani opis na razini podataka.

Elementi podataka raspoređeni su u deset logičkih poglavlja. Svaki je element opisan kao cjelina za sebe, od definicije do primjenjivosti, obveznosti i ponovljivosti elementa. Usto, svaki element prate odgovarajuće odredbe o izvorima podataka, načinu navođenja, odabiru i uvjetima navođenja podataka. Zadan je skup obveznih elemenata te omogućen odabir i uporaba ostalih elemenata (u opsegu i strukturi potrebnih za opis različitih vrsta građe, u skladu s potrebama pojedine ustanove i njezinih korisnika). Obrada podata-

ka kakvu zahtijeva okruženje povezanih podataka opis građe u baštinskim ustanovama usmjerava prema izradi strukturiranih podataka. Iako Pravilnik KAM daje prednost strukturiranim podacima i odnosima, on omogućava i navođenje nestrukturiranoga opisa. Stoga se može upotrebljavati i sada u svim sustavima bez obzira na njihovu tehnološku složenost.

Pravilnik KAM nudi složeniji pristup građi prema aspektima opisa kao *djelu, izrazu, pojavnom obliku i primjerku*. Aspektima opisa određuju se i uloge agenata u odnosu na jedinice građe. U opis su uvrštene i jedinice opisa *mjesto i vremenski raspon*. Njime se utvrđuje zajednički skup pravila kojima će se moći koristiti AKM zajednica. Predmet opisa može se jednoznačno identificirati, bez obzira na to tko ga je i gdje opisao, uz zadržavanje specifičnosti opisa u određenoj zajednici.

Testiranjem Pravilnika KAM želio se steći uvid u testiranje elemenata podataka, prepoznaju li sudionici testiranja strukturu KAM-a, opis na razini pojedinačnih elemenata podataka, slaganje elemenata u složenije strukture i odnose, različite aspekte opisa, KAM kao zajednički skup pravila te njegov utjecaj na radne procese.

Proces testiranja

Proces testiranja rezultat je rada Stalnog odbora za razvoj i održavanje KAM-a (2021. – 2023.). Testiranje je tijekom 2022. organizirano u tri faze: priprema, provedba i analiza rezultata. Na ovoj su radionici prikazane prve dvije faze i preliminarni rezultati treće.

Svrha i ciljevi testiranja

Svrha je testiranja stjecanje uvida u primjenjivost Pravilnika KAM u procesima obrade građe u AKM ustanovama. Kao ciljevi utvrđene su procjene primjenjivosti KAM-a na različite vrste građe na različitim medijima, u određenom formatu podataka ili informacijskom sustavu; procjene tehničkih i organizacijskih implikacija primjene; potrebe za edukacijom; podrška pri izradi aplikacijskih profila.

Metodologija testiranja

Metodologija je osmišljena tako da testiranje odgovori na pitanja u kojem su opsegu odredbe Pravilnika KAM u skladu s postojećom praksom, a u kojoj mjeri zahtijevaju promjenu prakse te zahtijeva li promjena prakse manju ili značajnu nadogradnju postojećeg formata ili sustava.

Tri su dijela testiranja: opis odabranih jedinica prema odredbama Pravilnika KAM i odgovarajućim uputama i pomagalima; procjena primjenjivosti elemenata opisa s obzirom na vrstu građe i sustav ili format u uporabi; popunjavanje upitnika o procjeni utjecaja na radni proces opisa građe.

Sudionici u testiranju

Predviđeno je da u testiranju sudjeluju različite vrste knjižnica, arhiva i muzeja, uz preporuku da testiranje provode djelatnici koji su već upoznati s KAM-om. Testiranje je trebalo obuhvatiti knjižnice koje se koriste različitim formatima i različitim informacijskim sustavima, muzeje koji se koriste različitim informacijskim sustavima te nekoliko državnih arhiva.

Odabir jedinica za opis

Testiranje je trebalo obuhvatiti sve vrste jedinica opisa prema KAM-u (jedinica građe, agent, mjesto, vremenski raspon) i odnose te uključiti sve elemente podataka primjenjive na određenu jedinicu opisa. Elemente koje nije moguće uključiti u formate i informacijske sustave u uporabi trebalo je posebno evidentirati. Preporučeno je testiranje na jedinicama za koje već postoji zapis kako bi se bolje uočila razlika između staroga i novog opisa.

Svi su sudionici u testiranju dobili jedinstvene upute o testiranju različitih vrsta građe na različitim vrstama medija te opseg vrsta građe koju bi trebalo opisati. Usto, knjižnice, arhivi i muzeji dobili su i dodatne upute o opsegu i vrstama građe koju treba testirati.

Podrška testiranju

Kao podršku pri testiranju svi su sudionici dobili nekoliko dokumenata: zajedničke *Upute za testiranje* s jasno iskazanom metodom testiranja, *Tablice elemenata* za pojedinačne jedinice opisa, *Tablice mapiranja* u formate

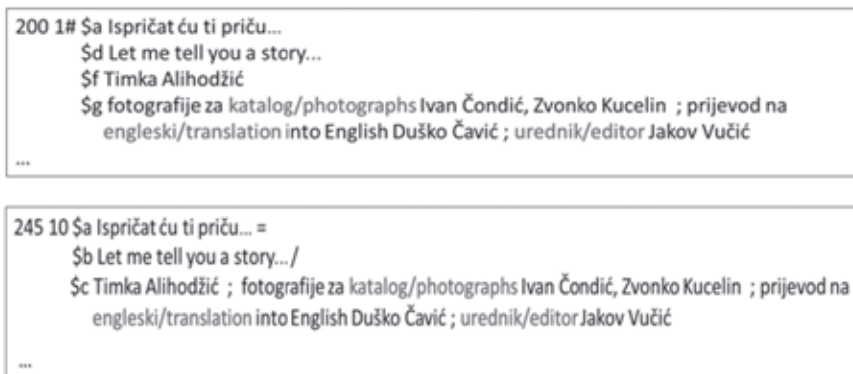
MARC21 i UNIMARC za knjižnice te upitnik *Utjecaj Pravilnika KAM na radni proces obrade građe*.

Testiranje Pravilnika KAM u knjižnicama

U drugom je dijelu radionice prikazan postupak testiranja u knjižnicama proveden prema *Uputama za testiranje*.

1. U *Tablici elemenata* za pojedinačnu jedinicu opisa bilo je potrebno pronaći element/podatak koji se testira. Uz svaki je element u tablici označena obveznost njegova navođenja.
2. U *Tablici mapiranja* (MARC21 ili UNIMARC) element iz KAM-a trebalo je spojiti s poljem/potpoljem formata u koji se unosi; isti se element najčešće može unijeti na više načina u više različitih polja/potpolja formata.
3. Odgovarajući se element iz tablice prema odredbama KAM-a trebao unijeti u jedno ili više polja/potpolja formata u informacijskom sustavu.
4. U *Tablici elemenata* trebalo je evidentirati je li testirani element naveden u skladu s postojećom praksom, zahtijeva li primjena odredbi KAM-a promjenu prakse i/ili promjenu formata / nadogradnju sustava.

Takvim se postupkom sadržaj podataka prema KAM-u oblikuje na jednak način neovisno o formatu i sustavu u koji se unosi (slika 1).

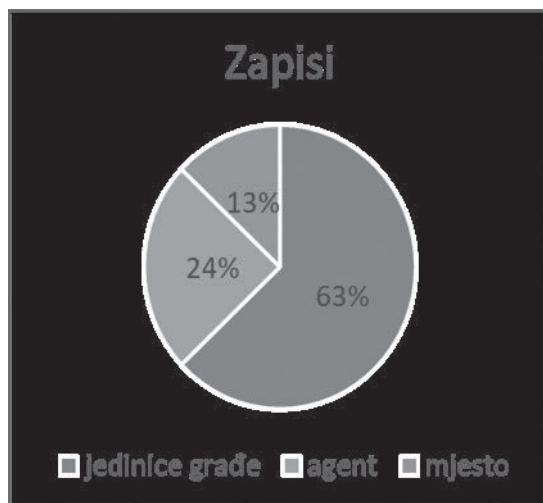

Slika 1. Odredbe Pravilnika KAM o načinu navođenja podatka o stvarnom naslovu i podatka o odgovornosti koji se odnosi na stvarni naslov primijenjene u formatima UNIMARC i MARC21

Preliminarni rezultati

Rezultati testiranja u knjižnicama prikazani na radionici poslani su do studenoga 2022. Njihova je detaljna analiza predviđena za treću fazu testiranja.

Testiranje Pravilnika KAM provelo je šest knjižnica: NSK u Zagrebu, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu (visokoškolska), Knjižnice grada Zagreba (narodna), Knjižnica Hrvatskog povijesnog muzeja (specijalna), Gradska knjižnica Zadar (narodna) i Knjižnica HAZU (specijalna). U tim su knjižnicama u uporabi dva formata (MARC21 i UNIMARC) te šest informacijskih sustava (Aleph, KOHA, ZaKi, K++, Crolist i Indigo). Izrađeno je ukupno 177 testnih zapisa, 112 (63 %) za jedinice građe, 42 (24 %) za agente i 23 (13 %) za mjesto (slika 2).

Slika 2. Testni zapisi u knjižnicama prema vrsti jedinice opisa

Testiranjem su obuhvaćene različite vrste građe na različitim medijima. Najviše je zapisa za omeđenu tekstualnu građu (45), i to za tiskane knjige (stare i nove, u jednom i više svezaka), zbornike, omeđene nakladničke cjeline, e-knjige (*online*, CD), strip, slikovnice i disertacije. Za neomeđenu je građu izrađeno 25 zapisa (tiskane novine, stare novine, zbornik, zvučni časopis, *online* časopis, *online* integrirajuća građa, nakladnička cjelina). Za glazbenu i zvučnu građu izrađeno je 28 zapisa (note, gramofonska ploča, zvučna kaset, CD, DVD, zvučna knjiga, agregacija, višedijelna građa (CD

box)). Ostale su vrste građe zastupljene s manje primjera: šest je zapisa za filmsku i video građu (videosnimke (VHS, DVD), film (DVD)), tri zapisa za kartografsku građu (karta, atlasi), četiri primjera za slikovnu građu (plakat, razglednica, crtež, grafička mapa) te jedan zapis za fondove i zbirke. Predviđenu jedinicu opisa *arhivsko gradivo – tekstualni dokument* i kulturne artefakte nije testirala nijedna knjižnica.

Izrađena su 42 zapisa za agente (osobe, obitelji i korporativna tijela) te 23 zapisa za mjesto. Nijedna knjižnica nije testirala vremenski raspon.

Preliminarni rezultati o primjenjivosti KAM-a koje su ispitanici unosili u *Tablice elemenata* iskazani u postocima vidljivi su u tablici 1.

Ustanova	Format/sustav	Jedinica opisa	Odredbe u skladu s postojećom praksom %	Odredbe zahtijevaju promjenu prakse %	Odredbe zahtijevaju nadogradnju formata/sustava %
Filozofski fakultet u Zagrebu	MARC21/KOHA	građa	45	55	0
		agent	53	47	0
Gradska knjižnica Zadar	UNIMARC/CROLIST	građa	53	24	23
		agent	71	29	0
Knjižnice grada Zagreba	UNIMARC/Zaki	građa	71	29	0
		agent	84	8	8
Knjižnica HAZU	UNIMARC/Indigo	građa	71	25	4
		agent	88	0	12
NSK	MARC21/Aleph	građa			
		<i>omeđena</i>	32	52	16
		<i>neomeđena</i>	60	27	13
		<i>kartografska</i>	57	39	4
		<i>grafička</i>	93	7	0
		<i>glazbena i zvučna</i>	36	53	11
		<i>fondovi i zbirke</i>	32	59	9
		agent	21	53	24

Tablica 1. Primjenjivost elemenata Pravilnika KAM u knjižnicama: preliminarni rezultati

Preliminarni rezultati pokazuju prevladavajući broj elemenata koji se navode u skladu s postojećom praksom, iako su primijećene razlike u procjeni ne samo među različitim knjižnicama, već i unutar iste knjižnice (NSK).

Upitnik Utjecaj Pravilnika KAM na radni proces obrade građe

Utjecaj primjene KAM-a na radni proces ocijenjen je različito: nikakve promjene u radnom procesu ne očekuju se u jednom odjelu u NSK-u, dok se manje promjene očekuju u ostalim odjelima u NSK-u te u još trima knjižnicama (KGZ-u, KGZD-u, HAZU-u); u jednom se odjelu u NSK-u te u knjižnici FFZG-a očekuju izmjene u umjerenom opsegu.

O potrebi za edukacijom također su različita stajališta, od ispitanika koji smatraju da nije potrebna nikakva edukacija, zatim onih koji traže opću edukaciju, do najvećeg broja ispitanika koji smatraju kako je potrebna edukacija usmjerena na određene aspekte KAM-a.

U četirima knjižnicama smatra se kako utjecaj primjene KAM-a na osuvremenjivanje opisa građe može dovesti do manjeg unaprjeđenja, u tri se odjela u NSK-u očekuje značajno unaprjeđenje, dok se u jednoj knjižnici (HAZU) smatra kako uopće neće doći do unaprjeđenja.

Zaključak

Prema preliminarnim rezultatima testiranja svih jedinica opisa u knjižnicama različitog tipa koje rade u različitim formatima i informacijskim sustavima, većina odredbi iz Pravilnika KAM u skladu je s postojećom praksom, oko jedne trećine zahtijeva promjenu dosadašnje prakse, a za najmanje je odredbi procijenjeno da je potrebna nadogradnja i ažuriranje formata i sustava.

Prilog 2

Testiranje Pravilnika KAM u muzejskoj zajednici – preliminarni rezultati

Jelena Balog Vojak

Hrvatski povijesni muzej, Zagreb

j.balog@hismus.hr

Uvod

Ideja o zajedničkom pravilniku za katalogizaciju kulturne baštine pojavila se 2013. godine. Uslijedio je rad stručnjaka iz AKM zajednice koji su u razdoblju od 2014. do 2019. radili na izradi pravila te objavi prve verzije „Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“. Od 2018. do 2022. provedene su edukacije za stručnjake koji rade na obradi baštinske građe (u muzejima i muzejske dokumentacije). U 2022. godini predviđeno je provođenje testiranja u svim trima baštinskim zajednicama.

Testiranje Pravilnika u muzejskoj zajednici

Testiranje „Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“ provedeno je u razdoblju od kolovoza do studenoga 2022. prema planu Stalnog odbora za razvoj i održavanje KAM-a sa sljedećim ciljevima:

- procjena primjenjivosti KAM-a na različite vrste građe na različitim medijima
- procjena primjenjivosti KAM-a u određenom formatu podataka ili informacijskom sustavu
- procjena tehničkih i organizacijskih implikacija primjene KAM-a
- procjena potrebe za edukacijom za primjenu KAM-a
- podrška izradi aplikacijskih profila za određeni sustav/ustanovu
- opis odabranih jedinica prema odredbama KAM-a i u skladu s odgovarajućim uputama i pomagalima

- procjena primjenjivosti elemenata opisa iz KAM-a s obzirom na vrstu građe i informacijski sustav ili format podataka
- procjena utjecaja Pravilnika na radni proces opisa građe.

Testiranje je planirano provesti istovremeno u knjižničnoj, arhivskoj i muzejskoj zajednici. Na testiranje je pristalo 11 muzejskih ustanova, no na kraju je sudjelovalo njih devet, od čega je jedna ustanova testirala Pravilnik u okviru šireg projekta – *Kultura voli prirodu: baština hrvatskih rijeka*.¹ Testirane su jedinice građe, agenti i mjesto. Vremenski raspon nije testiran ni u jednoj ustanovi. Sudionici testiranja dobili su detaljne upute s popisom jedinica opisa koje se testiraju. Tako je za jedinicu građe bilo predviđeno testiranje:

- dvije kartografske jedinice građe (1 karta i 1 atlas)
- šest umjetničkih predmeta, od kojih:
 - dvije slike
 - dvije skulpture
- dvije jedinice građe druge vrste (npr. vaza, sat, povijesno oružje, predmeti umjetničkog obrta i sl.)
- pet uporabnih predmeta (arheološki artefakti, namještaj, posuđe, osobni predmeti, predmeti za njegu, tehnički uređaji...)
- dva odjevna kompleta (uniforma, narodna nošnja, građansko odijelo...)
- tri jedinice iz dokumentarne građe (dva pojedinačna i jedan zbirni dokument)
- pet prirodnoslovnih objekata.

Pritom je svaka ustanova testirala one vrste građe koje su joj dostupne (prirodnoslovni muzej nije testirao umjetničke predmete i obrnuto).

Proces testiranja temeljio se na uputama koje su nastale tijekom rada Stalnog odbora za razvoj i održavanje KAM-a i njegove Radne grupe za testiranje, a uključivao je ispunjavanje testnih tablica za različite vrste građe te završnog *Upitnika o primjenjivosti*. Ustanove sudionici testiranja dobile su pisane upute, tablice za pojedine vrste građe te upitnik o primjenjivosti. Nakon završetka testiranja svaka je ustanova trebala poslati jedan zajednički upitnik i tablice ovisno o broju različitih vrsta građe. Sve ustanove testirale su KAM u informacijskim sustavima u kojima se redovito vrši stručna

1 Riječ je o projektu čiji je nositelj Nacionalna i sveučilišna knjižnica, a cilj je na tematskom portalu okupiti digitalnu građu o riječnim krajolicima iz više baštinskih ustanova na području Republike Hrvatske koji tematiziraju prirodni i društveno-kulturni život oko rijeka Drave, Save, Krke i Kupe. [citirano: 2023-05-07]. Dostupno na: <https://www.nsk.hr/projekti/>

obrada muzejske građe i muzejske dokumentacije. Pritom je važno naglasiti kako se prilikom odabira muzejskih ustanova pazilo na različitost informacijskih sustava. Također, testiranje nije obuhvatilo samo predmete iz muzejskih zbirki, već i jedinice fondova sekundarne dokumentacije. Sama analiza testiranih zapisa napravljena je u programu Word prema elementima opisa iz Pravilnika.

Postupak testiranja uključivao je nekoliko koraka: odabir zapisa koji će se analizirati, analizu svih zapisa jedne vrste građe te ispunjavanje upitnika. Najopsežniji dio testiranja činila je upravo analiza zapisa pomoću tablica elemenata dostavljenih ustanovama. Tako je za svaku pojedinačnu jedinicu opisa trebalo napraviti ispis iz informacijskog sustava u kojem se redovito vrši obrada muzejske građe i/ili muzejske dokumentacije. Zatim su elementi opisa iz informacijskog sustava spojeni s odgovarajućim elementima KAM-a te je ista jedinica građe na taj način opisana u skladu s pravilima KAM-a. Na kraju su testirani elementi opisa evidentirani u tablici kako bi se utvrdilo je li testirani element naveden u skladu s postojećom praksom, zahtijeva li primjena odredbi KAM-a promjenu prakse i/ili promjenu formata / nadogradnju sustava. Na slici 1 primjer je jednoga testnog zapisa.

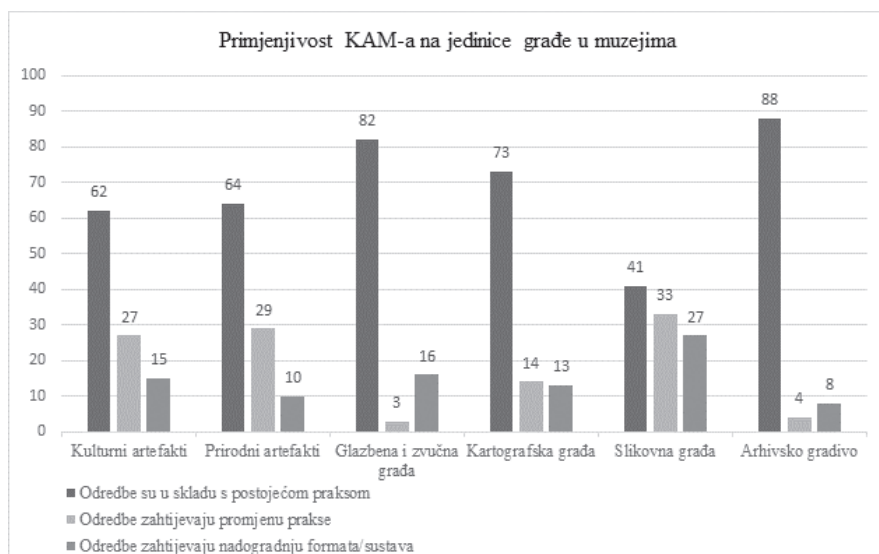
[illegible]

Slika 1. Primjer testiranog zapisa

Analiza preliminarnih rezultata testiranja u muzejskoj zajednici

U nastavku radionice prezentirani su preliminarni rezultati testiranja u muzejskoj zajednici. U testiranju su sudjelovali Muzej Slavonije Osijek, Hrvatski prirodoslovni muzej, Muzejski dokumentacijski centar, Tehnički muzej Nikola Tesla, Hrvatski povijesni muzej, Arheološki muzej u Zagrebu, Muzej za umjetnost i obrt i Muzej grada Zagreba. Testiranje je obuhvatilo sljedeće informacijske sustave za obradu muzejske građe: M++, S++, Modulor, Galis, Indigo, specifične sustave za pojedinu vrstu građe poput NUMIZ, FCD – Flora Croatica Database, dok je dio građe obrađivan u računalnom programu MS Excel.

Testiranje je provedeno na približno 60 zapisa, pri čemu je potrebno istaknuti kako su rezultati dostavljeni u različitom opsegu. Tako su neke ustanove dostavile i analizirane zapise i ispunjene tablice, neke samo zapise, a neke samo tablice. Stoga je ukupan broj testiranih zapisa procjena. Analiza preliminarnih rezultata pokazala je kako Pravilnik KAM ima visoku primjenjivost u muzejskoj zajednici, posebno kada je riječ o jedinicama građe kao što su kulturni artefakti, arhivska, glazbena i kartografska građa. Primjenjivost je nešto manja na prirodoslovnoj građi (64 %) (slika 2).

Slika 2. Primjenjivost elemenata Pravilnika KAM na različite vrste građe u muzejima

Na prikazanom grafikonu vidljiva je primjenjivost elemenata Pravilnika na različite vrste građe u testiranim ustanovama. Tako je testiranje pokazalo da je najveća primjenjivost na arhivsko gradivo, pri čemu 88 % testiranih elemenata ima odredbe u skladu s postojećom praksom, 4 % zahtijeva promjenu prakse, a 8 % nadogradnju sustava. Kulturni artefakti obuhvaćanju svu ostalu građu koja nije podijeljena u prirodoslovnu, arhivsku, glazbenu, kartografsku ili slikovnu. Ta je skupina najraznolikija i ima iskazan manji postotak primjenjivosti, što je djelomično posljedica uključenosti arheološke građe u testiranje. Naime, za arheološku građu iskazan je značajno manji postotak primjenjivosti. Tako je 15 % odredbi KAM-a u skladu s postojećom praksom, 39 % zahtijeva izmjenu prakse, a 45 % nadogradnju informacijskog sustava.

Analiza rezultata testiranja drugih jedinica opisa pokazala je kako je primjenjivost KAM-a na opis agenta značajno manja te je svega 16 % odredbi vezanih za opis agenata u skladu s postojećom praksom. Za opis mjesta muzejske ustanove iskazale su poklapanje s postojećom praksom u 25 % elemenata, dok je za njih 25 % potrebna promjena prakse, a za 62 % potrebna je nadogradnja formata i informacijskog sustava. Pritom se promjena prakse i nadogradnja sustava međusobno preklapaju jer je za pojedine elemente iskazana potreba i za jednim i za drugim. Za vremenski raspon nijedna ustanova nije dostavila podatke te je primjenjivost na tu jedinicu opisa ostala trenutačno neistražena.

Analiza Upitnika primjenjivosti

Rezultati upitnika o utjecaju Pravilnika KAM na radni proces obrade građe u muzejima pokazala je kako su svi muzeji testirali odredbe KAM-a u informacijskim sustavima u kojima se građa redovito obrađuje, a jedan muzej testirao je i sustav u razvoju. Svi testirani muzeji složili su se da primjena Pravilnika KAM zahtijeva izmjene u radnom procesu manjeg ili umjerenog opsega. Izmjene se uglavnom odnose na prilagodbu informacijskih sustava ili nepodudarnosti u specifičnostima stručne obrade pojedinih vrsta građe čiji je opis usklađen s međunarodnom praksom. Slijedom navedenoga, iskazana je potreba za edukacijom, većinom na općoj razini. Na kraju, gotovo sve muzejske ustanove slažu se da primjena KAM-a može dovesti do većeg ili manjeg unaprjeđenja osuvremenjivanja opisa građe, dok dvije ustanove smatraju da primjena neće dovesti do unaprjeđenja radnih procesa.

Zaključak

Analiza preliminarnih rezultata testiranja „Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima“, provedenog u muzejskoj zajednici, pokazala je kako su odredbe Pravilnika u velikoj mjeri u skladu s postojećom praksom obrade muzejske građe i muzejske dokumentacije (68 %). Mali broj elemenata zahtijeva promjenu prakse ili prilagodbu informacijskog sustava, a sami rezultati neznatno se razlikuju, ovisno o vrsti građe i informacijskom sustavu u kojem je izvršeno testiranje. Primjena odredbi Pravilnika KAM dovela bi do određenog unaprjeđenja u procesu stručne obrade, posebno u kontekstu međuinstitucionalne suradnje.